

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

V letu 1934:

*Kar srečne storiti zamore ljudi,
vse Oče nebeški naj vsem podeli!*

Spomin in molitev za pokojne.

V dobrih družinah se vesele godovnih dni družinskih članov. Ko pa družina izgubi kakega svojih dragih, tedaj preostali vzljubijo še posebno kraj počitka in miru — pokopališče, kjer počiva truplo pokojnikovo in pričakuje vstajenja. Radi pohitijo na njegov grob pomoliti za dušo ranjkega. Za umrlega pokojnika je zlasti dan njegove smrti znamenit za preostale sorodnike in znanca. Smrtni dan srečno-umrlega je njegov god na onem svetu, je njegov rojstni dan za srečno večnost, čeprav mora morda njegova duša še trpeti v vicah, ker še ni zadostila vsem kaznim, ki jih je za svoje grehe zaslužila.

Zato so duše ranjkih še prav posebne molitve, zlasti spomina pri sv. maši, potrebne na njihov smrtni dan. Toda pri kako mnogih se — morda veliko prekmalu — pozabi na njihov smrtni dan in tako marsikatera duša ne more postati deležna dobrih del, ki bi jih ta ali oni za njo opravil, če bi ga kdo na njo spomnil. Zato so zelo koristne pri vходу v cerkev spominske tablice, na katerih so zabeležena imena vseh dotični dan v župniji umrlih. Tako se lahko vsak, ki ga vodi pot v cerkev, domisli vseh tisti dan umrlih in se jih v svojih molitvah spomni.

Kmalu bodo tudi za Tržič take tablice izdelane. Vpisani bodo na nje vsi zadnjih 100 let v Tržiču umrli, oziroma na tržiškem pokopališču pokopani.

Marsikak Tržičan ali Tržičanka pa je umrl drugod: ali v kaki bolnišnici ali pa v kraju, kjer je bil vsled svoje stanovske dolžnosti zaposlen. Mnogo je tudi med ranjkimi takih, ki so dalj časa v Tržiču živeli, čeprav niso bili v Tržiču rojeni, in so morda veliko

svojih telesnih ali dušnih močij ravno tu v Tržiču izrabili, pa so tudi drugod umrli. Tudi imena vseh teh bi bilo dobro in koristno na omenjene mrliške spominske tablice vpisati, da bi se tudi teh mogli v molitvah spominjati. Da bo tudi to omogočeno, se vabite vsi tisti, ki želite vpisa na spominske tablice tega ali onega sorodnika ali znanca, ki je v Tržiču bival, pa je drugod umrl, da napišete na listek te-le podatke pokojnikove: 1.) njegovo ime in priimek, 2.) njegov poklic oz. njegovo opravilo, 3.) stan (ali samski ali oženjen ali vdovec), 4.) njegov rojstni kraj, 5.) starost, ki jo je dosegel, 6.) kraj njegovega bivališča, 7.) datum njegove smrti (dan, mesec in leto), 8.) kraj njegove smrti in 9.) vzrok njegove smrti. Ta listek izročite pri župnem uradu v Tržiču do 15. januarja. S tem boste ohranili spomin na marsikaterega morda že med nami pozabljenega in mu pripomogli, da se ga bode morda ta ali oni spomnil v svojih molitvah in mu pomagal s svojimi dobrimi deli k rešitvi iz vic, odkoder se sam rešiti ne more. Nikar ne pozabimo besed božjega Zveličarja: „Karkoli ste storili kateremu mojih najmanjših, ste Meni storili.“

Viktor Kragl.

Peter Hicinger.

(Nadaljevanje).

Posebno hvaležni moramo biti Hicingerju za veliko število nabožnih pesmi, ki so večinoma izšle v „Cerkvenem Časopisu“ in v „Zgodnji Danici“, katero je bogatil od njenega začetka 1849 l. ves čas do svoje smrti.

Že v „Slovenskem Cerkvenem Časopisu“, katerega je l. 1848 začel izdajati dr. Pogacar, je priobčil H. spis „Nekaj od petja v cerkvi in zunaj cerkve“, kjer razlaga veliko moč svetega in posvetnega petja in kaže kako velika dobrota je, da se je poleg latinskega petja pri službi božji začelo gojiti tudi petje v domačem jeziku; pri tem tudi obžaluje, da imamo še tako malo slovenskih nabožnih pesmi. Zato izdaja oklic: S slovensko pes-

mijo na dan! in trdi, kako nespametno je nad nerodnimi pesmimi se samo srditi in zato zahteva, da je nujno treba prave pesmi pokazati in učiti! V nekem drugem dopisu v „Danici“ pa H. poroča, kar je opazil ob priliki škofovega birmovanja, namreč kako pomanjkljivo je skoraj povsod izbiranje pesmi za službo božjo: nikjer ni našel, da bi bili peli kako pesem o sv. Duhu, dasi je bilo to ob binkoštnem času in ob času birmovanja, povsod je pogrešal pesmi v čast sv. Reš. Telesu, zlasti ob povzdigovanju in obhajilnih ob sv. obhajilu, in tudi pesmi raznim godovom svetnikov v čast, pripravnih zlasti za petje pri sv. maši ob darovanju. Vsem tem pomanjkljivostim pa je skušal odpomoči s tem, da je z vso vnemo pesnil vsakovrstne izvirne nabožne pesmi in pa prestavljal razne cerkvene speve ali iz latinščine, ali nemščine ali italijanščine. Pridno jih je zlagal in z veseljem pošiljal v Ljubljano Gregorju Riharju, ki jim je delal napeve. Tako so Hicinger z Blažem Potočnikom in Gregorij Rihar tisoče in tisoče Slovencev vneli s svojimi pesmimi v ljubezni do presv. Reš. Telesa in do Marije.

Iz latinskega je H. prestavil v slovenščino lepe cerkvene pesmi, ki so odločene za javno službo božjo ali za duhovniške molitve, za brevir. Komu ni znana prelepa Marijina himna „Ave Maris Stella“ (Zdrava morska zvezda — Božja Mati zlata — in Devica vedna — neba srečna vrata) ali pa „Od trpljenja Gospodovega“ (Žalujte oči in točite solze — in poka bridkosti naj vsako srce — ko zre, kaj je trpel Najvišjega Sin — od grešnikov ran, bolečin); prav tako je iz latinščine prevedel „Velikonočno“, „v čast sv. Petru in Pavlu“ in „Predpeve v čast sv. Reš. Telesu in Materi božji,“ ter mnogo drugih.

Iz nemščine je prevedel zlasti več Marijinih pesmi: „Od sv. Srca Marijinega“, „Marija — Kraljica angeljska“, „K Mariji pomočnici“ (kjer se pri vsaki kitici ponavlja prošnja: „Marija, Marija, le Ti pomagaj nam“), „Pozdrav Mariji Devici“ in prelepa majniška: „Že slavčki žvrgolijo — se maj vesel zbudi; — naj srca podarijo — kar lep maj rodi.“ Izmed pesmi v čast presv. Reš. Telesu: „Hvala sv. R. T.“ (kjer izraža željo, naj bo presv. Rešnje Telo češčeno tolikokrat, kolikor je zvezd na nebu, prahov na zemlji, travic na polju, vejic v gozdu, kapljic v morju, žarkov v solncu, ur v času) in „Sveti zdihljaji k presv. R. T. in h križanemu Jezusu“. Nadalje še: „K angelju varhu“, „Človeško življenje“, „Nesrečna večnost“, „Pot proti nebesom“ (Poznate dom? na zemlji

ne leži — od k' ter' ga bridko srce govori...“) in Božična („Jezus, rešenik sveta“).

Prirjal je pesmi po sv. Janezu od Križa, po sv. Jederti, zlasti po sv. Alfonzu Ligv.: „Adventna“, „Božična“, „Velikonočna“, „O sv. Duhu“, „O Jezusovem trpljenju“, „Jezus in duša“, „Duša najde Jezusa v jaslicah“, „Duša najde Jezusa v trpljenju“, „Duša v premišljevanju sv. R. Telesa“, „Duša po sv. obhajilu“, „Sv. R. T. — popotnica v večnost“, „Hrepenenje po sv. raju“, „Vsi svetniki“, „Angelji Varhi“, „Sv. post“, „Ime Marijino“ (Zakličem Marijo in polno že je miru in veselja moje srce — O srečen, kdor ljubi Marijo zvesto), „Na presveto Devico“ — pesem sicilijanskih mornarjev (O častitljiva — neprehvaljena vselej čista Devica).

Po Tomažu Kemp. je priredil pesem „Od nebeškega veselja“ in „Ljubeznivost in milost Jezusova“.

Po Tomažu Akv. pa prelepo himno v čast presv. R. T.: „Molim Te ponižno, skriti Bog nebes — ki v podobi kruha tajno bivaš res...“

V domačem jeziku je spesnil pod naslovom „Advevtni vzdihljaji“ cerkvene antifone, ki jih sv. Cerkev moli v adventnem času. Za Veliki teden pa „Žalostno pesem Jeremija preroka po hebrejski šegi, da se vsak stavek začčenja s črko povrstne hebrejske abecede. V slovenščino je prevedel tudi spokorni psalm „Miserere“.

Vrsto svetih nabožnih pesmi je pa Hicinger bogato obogatil tudi z lastnimi proizvodi, izmed katerih so nam še vedno znane in ljube: „Lepota Marije Device“ (O Devica, zvezd kraljica — o Marija rajski cvet! — Te lepote, te čistote — kakor Tvoja nima svet) in „Sladko Srce Marijino“, v kateri se vsaka kitici končuje z zatrdilom „Naj Marija petje moje — hvali sladko Srce Tvoje — kar se giblje in živi — naj ga hvali in časti“. Pa še koliko drugih: „Mariji — zgodnji danici“, „Marija danica belim in črnim narodom“, „Slava Mariji — naši Materi“,*) „O Mariji karmelski“, „V čast Mariji Devici“,

*) Dne 11. sept. 1854 so se sešli trije tedanji pesniki-prijatelji (A. Praprotnik, I. Volčič in Hicinger) pri Marijini božjepotni cerkvi in so po dogovoru v spomin tega snidenja zložili vsak eno pesmico v čast Matere Božje in vse tri so skupno v istem listu „Danice“ izšle pod naslovom „Slava Mariji“: na eni strani Praprotnikova: „Tebe Marija, želim proslaviti — šopek cvetlični prinesem ti v dar“, na drugi strani Volčičeva: „Tebi, Marija, o Mati premila — rad bi jaz pesmico novo zapel“ in na sredi med obema pa zgoraj naslovljena Hicingerjeva: „Slava Mariji v nebesih visokih — kjer se z Zveličarjem vred veseli“. Vsem trem pesmicam je Gregorij Rihar napravil primerne napeve in vse tri se še zdaj rade pojo.

„Brezmadežni“, „O sv. Duhu“, „Češčenje presv. Zakramenta“ (z vedno ponavljajočo prošnjo: „O bodi češčen, hvaljen vsaki čas — presvet, prebožji Zakrament pri nas“), „Od Kristusovega trpljenja“ („Žalujte vse stvari — oh groza se godi — Zveličar vseh ljudi — prestrašno tam trpi“), „Solze nad trpečim Jezusom“ (Oko jokaj, srce pokaj, od velike žalosti — kaj Gospod ima trpeti), „K svetim praznikom“, „Sveto leto“, „Zahvalna“, „Otrokova jutranja“ in „Otrokova večerna molitev“ (objavljene v Slomškovich „Drobtinica“). „Najdražja rosa“ (= solze pokore:

„Dražje rose ni na svetu kakor so solze pokore; rosa ta zlato premore, Bog za več jo hoče vzeti. Potok solz očem izvira, v kelih žalosti se steka; več velja kot biser vsaka, angelj božji vkup jih zbira.“)

Hicinger nam je oskrbel tudi veliko raznovrstnih odpevov za pete lavretanske litanije; mnogo jih še dandanes pobožno ljudstvo rado poje, vsaj so že ponarodeli.

Poleg najraznovrstnejših nabožnih pesmi je H. pesnil ob raznih slovesnejših prilikah; tako imamo sledeče njegove pesmi: „Cerkev v začetku leta 1854“, „Viribus unitis“ (ob veselem sporočilu, da bo kn. škof Anton Alojzij Wolf izdal sveto pismo v slovenskem jeziku), „O srečni vrnitvi papeža Pija IX v Rim“, „O srečni vrnitvi Antona Alojzija od škofovskega zbora iz Dunaja“, „Ljubljanskemu knezoškofu Antonu Alojziju ob 25 letnem jubileju posvečenja“, „Knezoškofu Antonu Al. v spomin 50 obletnice nove maše 17. grudnia 1854“, „Glas cerkve“, „Cesar in cesarica v Ljubljani jeseni 1856“, „Sonet zlatomašniku, 80 letnemu preserskemu župniku J. Rožiču“, „Zlatomašniku Fr. Križaju, župniku v Hrenovica.“

Za kakšno godovanje je zložil kako bolj domačo, veselo.

Sam precej dober pesnik je Hicinger čislal tudi narodno pesem. V okolici Vrhnike je začel nabirati narodno blago in začel l. 1857 v „Zg. Danici“ izdajati: „Pobožne narodne pesmi“; posebno lepa je: Sreča sv. maše.

Leži, leži ravno polje	Sem v duhu videl Jezusa,
čez polje bela cesta gre,	premilega Zveličarja.
po stezi pobič gre vesel	Sem videl pet Njegovih ran
si lepe pesmice je pel.	in prebodeno desno stran.
Marija ga je srečala,	Pri svetli maši vsaki čas
prijazno je vprašala ga:	daruje Jezus se za nas.
„Zakaj si, pobič, tak vesel,	On je milostnega srca,
kaj lepe pesmice si pel?“	kar Ga prosimo, vse nam da!“
„Zakaj bi jaz vesel ne bil,	Prosimo Ga za sveti raj,
ker sem pri svetli maši bil.	Ti, mili Jezus, nam ga daj!

(Dalje prihodnjič.)

To in ono.

Bog povrni vrlim župljankam, ki so za božične praznike oskrbele prelepe sveže nagelne in vrtnice za veliki oltar v župni cerkvi.

Bratovščina Marija vnebovzete podaja svoj letni obračun na praznik sv. Treh kraljev v spodnji sobi kaplanije po večernicah. Clanarino naj poravnajo članice do Svečnice, zlasti na dan cerkvenih računov, v župni pisarni. Bratovščina nudi mnogo odpustkov in pomoč svojcem ob smrti članic; za žive in mrtve članice je darovana tudi vsak mesec sv. maša. Nove članice, ki še niso izpolnile 50 leta starosti, se lahko vedno še vpišejo.

Cigani iščejo botrov za krst večkrat pri dobrih ljudeh. Treba je pa previdnosti. Nedavno so iskali krstnih botrov tudi po naši župnji in sprejemali so že kar naprej različne obilne darove. S pripovedovanjem so znali vzbujati sočutje. Na dogovorjeni dan pa krsta ni bilo. Šli so cigani pač prosit botrov že v druge župnije. Če bi kdaj kakšen cigan prišel s prošnjo, da bi bil kdo novorojenemu otroku za botra, naj bo vsak previden! Predno bo v naši cerkvi krščen kakšen ciganček, bo župni urad zahteval vedno gotovost, da še ni krščen.

Katoliška akcija za tržiško župnijo bo oskrbela predavanja o dogodkih iz svetega pisma in iz cerkvene zgodovine. Po možnosti bodo ta predavanja spremljana s slikami in se bodo vršila v dvorani „Našega doma“ ob pondeljkih zvečer, kadar bo označeno v cerkvi. Na ta verska predavanja župljane vljudno vabimo.

Oznanila za januar.

1. **Novo leto.** Praznik obrezovanja Gospodovega. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim. Med deseto sv. mašo, ki je slovesna z leviti, je običajno darovanje fantov in deklet. Popoldne ob pol treh so slovesne litanije Srca Jezusovega.

2. **Ime Jezusovo.** Danes in v sedmini je moč dobiti popolni odpustek, ki se lahko nakloni tudi dušam in vica. Pogoji: sv. obhajilo, udeležba pri sv. maši in molitev po namenu sv. Očeta.

5. **Prvi petek v mesecu in viglija k prazniku sv. Treh kraljev.** Na predvečer je skupna molitev svete ure v župni cerkvi od osmih do devetih. Ob šestih zjutraj je sv. maša pred Najsvetejšim. Po svetih mašah, okoli sedme ure, se vrši slovesen blagoslov vode.

6. **Sveti Trije kralji.** Zapovedan praznik razglašenja Gospodovega. Sveta maša ob šestih in desetih je pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Popoldne ob pol treh so slovesne pete litanije Matere božje. V

Podpirajte Vincencijevo konferenco!

pušco se ta dan pobira za afriške misijone. Popoldne ob dveh naj molijo Marijine družbe uro molitve za misijone.

7. I. nedelja po Razglašenju Gospodovem in praznik svete Družine. Obenem prva nedelja v mesecu, kateri naj ostanejo s prejemanjem sv. zakramentov možje in fantje zvesti takoj ob pričetku leta! Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Po pridigi prve svete maše se vrši posvetilna molitev krščanskih družin. Družine, ki še niso vpisane v bratovščino svete Družine, storijo to lahko zlasti ta dan. Druge službe božje so v navadnem redu.

9. Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Ob osmih je sv. maša in nato predpisane molitve za kraljico.

14. II. nedelja po Razglašenju Gospodovem. Službe božje v navadnem redu.

17. God sv. Antona Puščavnika. Ob šestih je orglana sv. maša.

18. — 25. Vsak dan molitve za zedinjenje vzhodnih bratov s sv. Cerkvijo. Vse dni po prvi sv. maši, v nedeljo po litanijah.

21. III. nedelja po Razglašenju Gospodovem. Službe božje v navadnem redu. Ta dan je tudi praznik svete Neže, ki je zaščitnica dekliške Marijine družbe.

28. I. predpepelnična nedelja. Službe božje v navadnem redu.

Cerkveni računi bodo v torek po sv. Treh kraljih. Ta dan bosta sprejemala gg. cerkvena ključarja v župni pisarni pristojbine za cerkvene sedeže dopoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do 6. ure. Pristojbina za vsak sedež znaša 15 Din. Imejtelji sedežev naj vedo povedati številko klopi! Naj vsak poskrbi, da bo na ta določeni dan poravnana letna pristojbina!

Izpraznjeni cerkveni sedeži pridejo na dražbo, ki se vrši v župni pisarni v nedeljo 21. januarja. Izpraznjeni sedeži bodo označeni v oznanilu 14. januarja. Pod roko ne bo oddan noben sedež!

Darovanja za sveče bodo pri šestih in deseti sv. maši: 14. za šentansko sososko, 21. za Dolino in 28. za Tržič in Bistrico. V pušco se te nedelje pobira za električne napeljave in razsvetljavo v cerkvi.

Shodi in sestanki cerkvenih organizacij:

Katoliška akcija: 8. in 15. ob 8. uri zvečer v „Našem domu“.

III. red: shod 7., vesoljna odveza 1. in 6.

Dekliška Marijina Družba: shod 21., družbena sv. maša 22., skupno sv. obhajilo 28., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Marijina družba za žene: shod 28., skupno sv. obhajilo 14.

Fantovska Marijina družba: shod in sestanki po oznanilu v cerkvi.

Marijin vrtec za dečke in deklice: shodi po oznanilu.

Mladinska pobožnost: 14. popoldne s posebnim nagovorom za otroke pri večernicah in z ljudskim petjem otrok.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 13., dečki osnovne šole 20., deklice osnovne šole 27.

Župnijska kronika za november 1933.

Novembra v naši župniji rojenih: 8.

Novembra v naši župniji poročeni:

- Mežek Jožef**, delavec, Tržič, Ljubeljska cesta 18 in **Kočevar Marija**, delavka, Tržič, Pot na pilarno 8, poročena 4. novembra.
- Zaplotnik Mihael**, čevljarski pomočnik, Sebenje 39 in **Marinčič Marija**, delavka, Bistrica 66, poročena 5. novembra.
- Štefe Franc**, delavec - žagar, Tržič, Pot na zali rovi 4 in **Šori Terezija**, delavka, Tržič, Glavni trg 13, poročena 11. novembra.
- Kopač Vincencij**, delavec, Tržič, Glavni trg 5 in **Golob Marija**, služkinja, Tržič, Ljubeljska cesta 7, poročena 19. novembra.
- Kalan Janez**, delavec, Tržič, Glavni trg 28 in **Jeriša Štefanija**, delavka, Tržič, Cerkevna ulica 17, poročena 19. novembra.
- Kuhar Anton**, elektrikar, Tržič, Glavni trg 14 in **Klemenčič Ana**, prešivalka, Tržič, Cerkevna ulica 9, poročena 25. novembra.
- Keber Emil**, kleparski pomočnik, Godešič 60, župnija Reteče pri Škofji loki in **Barle Marija**, delavka, Tržič, Glavni trg 13, poročena 26. nov.
- Bizjak Janez**, gozdni delavec, Dolina in **Nemec Marija**, služkinja, Dolina 100, poročena 26. nov.
- Mrak Franc**, delavec, Tržič, Prečna ulica 2 in **Hlebanja Ana**, delavka, Bistrica 66, poročena 26. novembra.

Novembra v naši župniji umrli:

- Dolžan Franc**, zakonski sin posestnika, rojen 3. 11. 1933 v Dolini, umrl v Dolini 57, dne 5. nov.
- Bajželj Marija**, samska delavka, rojena 13. 8. 1869 v Dupljah, umrla v Tržiču, Glavni trg 13, dne 19. novembra.
- Antavar Marija**, zasebnica - vdova, rojena 13. 4. 1864 v Hrastniku, umrla na Bistrici 57, dne 21. novembra.
- Josef Franc**, tkalski mojster, rojen 12. 8. 1861 na Češkem, poročen 12. 8. 1888, umrl na Bistrici 65, dne 26. novembra.

Novemberska poročila od drugod:

- Janežič Andrej**, ključavničarski pomočnik, Tržič, Usnjarska ulica 7 in **Seifert Celestina**, zasebnica, Bistrica 1, sta bila poročena v Javorjih nad Škofjo loko 4. novembra 1933.
- Zupan Jožef** rojen v Tržiču 15. 3. 1903 in **Babnik Ana**, sta bila poročena v Št. Vidu nad Ljubljano 26. 11. 1933.
- Kralj Marija**, hči šivilje Marije, Tržič, Za Mošenikom 18, se je rodila v ljubljanski bolnici dne 6. 11. 1933.
- Mehle Andrej**, zakonski sin čevljarskega mojstra Konrada in Marije, Tržič, Cerkevna ulica 17, se je rodil v ljubljanski bolnici 8. 11. 1933.
- Josef Karel**, zakonski sin brivca Rudolfa in Marije, Tržič, Za Mošenikom 4, se je rodil v ljubljanski bolnici 6. 11. 1933.
- Schweiger Bogomira**, zakonska hči šoferja Maksa in Ane, Tržič, Blejska ulica 1, se je rodila v ljubljanski bolnici 21. 11. 1933.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Guido Rant**, O. F. M.
Za Zadružno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič**.